

Wachten op Het Mediahuis
Ook Franstalige krantensector dooreengeschied
Lukas De Vos brengt regels over embargo's in herinnering
Lode Vanoost houdt niet van 'onderbreekjournalistiek'
En de Orde van Vlaamse Balies organiseert eerste persprijs

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 171 - 27 september 2013 - verschijnt maandelijks - v.u. Pol Deltour, Huis van de Journalist, Zennestraat 21, 1000 Brussel

(Foto AFP /Belga)

UIT DE VVJ

Veiligheidsobsessie	3
---------------------	---

ACTUEEL

Mededingingsautoriteit beraadt zich over Het Mediahuis	4
Kabeltrekker Tecteo gaat in kranten	5

FORUM

Lukas De Vos over het tanende respect voor embargo's	6
François Colin over het delicate lot van voetbaljournalistiek	7

SERVICE

Oproep persprijs Werkgroep Verder	2
VVJ-leden kunnen al VVOJ-lid worden voor € 20	4
Nieuwe groepsverzekering inkomensgarantie voor freelancers	8-9
Orde van Vlaamse Balies organiseert 1 ^{ste} persprijs	13
Studiedag Steunpunt Media over beroepssituatie journalisten	14
Mediacademie & VVJ organiseren vorming voor freelancers	16

IN GESPREK

Lode Vanoost: 'De mix van het nieuws zit niet goed'	10-11
---	-------

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

Van Iseghem c/ <i>Het Laatste Nieuws</i>	12-13
--	-------

ONDER EMBARGO

15

Oproep media-onderscheiding Werkgroep Verder

Op 30 november organiseert Werkgroep Verder in Zemst de 12de Dag van de Nabestaanden. Daar reikt de organisatie een media-onderscheiding uit aan een journalist die op een correcte en verantwoorde manier verslag uitbrengt over zelfdoding. Op die manier wil Werkgroep Verder het belang van de media-aanbevelingen inzake zelfdoding in de kijker zetten.

De drie pijlers van een goede berichtgeving over zelfdoding zijn:

1. Geef juiste informatie
2. Geef hoop
3. Beperk bereik en hoeveelheid van de berichtgeving

Deze aanbevelingen zijn ook opgenomen als bijlage bij de Code van de Raad voor de Journalistiek.

Heeft u een reportage gezien, een artikel gelezen of een radio-uitzending gehoord die volgens u verantwoord bericht over zelfdoding? Nomineer de betrokken journalist dan voor de media-onderscheiding! U kan nominaties inzenden tot 7 oktober naar: info@werkgroepverder.be.

Meer informatie over een zorgzame berichtgeving bij zelfdoding vindt u op de website www.werkgroepverder.be.

WERK GROEP
VERDER...

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Huis van de Journalist
Zennestraat 21
1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40
Fax 02/777.08.49
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Cathy Pletinckx
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes printing
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-printing.be

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

Veiligheidsobsessie

Het gemak waarmee vreemde, zelfs zogenaamd 'bevriende' mogelijkheden met allerlei snufjes onze telefoons en mails uitpluizen, is ronduit stuitend. Nu blijken ze ook op hun dode gemak bij Belgacom te kunnen binnenwandelen, om van hun rondsnuffelen bij Buitenlandse Zaken nog te zwijgen.

Niet alleen is dat een onaanvaardbare schending van de privacy van burgers en organisaties, bovendien bedreigt het ook overheden en de democratie. Wat totnogtoe aan het licht is gekomen, is wellicht nog maar het topje van de ijsberg. Sinds 9/11 worden we wereldwijd in het oog gehouden, zogezegd om ons te behoeden tegen terrorisme. Zoals zo vaak is de remedie evenwel erger geworden dan de kwaal. Onder het banier van de veiligheid worden fundamentele grondrechten en vrijheden vlakaf van tafel geveegd. Ongetwijfeld zullen de veiligheidsdiensten af en toe wel eens doel raken, maar de schade die wordt toegebracht aan onschuldige burgers is nauwelijks te meten.

Ook voor de pers is die veiligheidsobsessie een groot gevaar. Wie blootlegt wat er achter de schermen gebeurt, dreigt meer en meer tegen de lamp te lopen. Kijk naar wat er recentelijk in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten met journalisten is gebeurd. Met wat we nu weten, mogen we er bijna zeker van zijn dat journalisten méér dan andere burgers door de 'veiligheidsdiensten' in de gaten worden gehouden. Wat hebben we dan nog aan ons wettelijk gewaarborgde recht om onze bronnen niet te moeten prijsgeven?

Als onze veiligheidsdiensten iets willen ondernemen tegen een journalist, zijn ze verplicht dat te melden aan het Comité I, dat dan uitdrukkelijk toelating moet geven voor de operatie. Het parlement kan die hele procedure controleren. Dat is een bescherming waar vele buitenlandse collega's alleen maar kunnen van dromen.

Maar stel nu dat vreemde veiligheidsdiensten – zonder dat iemand bij ons het weet – ons hele koninkrijk permanent scannen, dan is die wettelijke bescherming een lachertje. En nog meer wanneer die 'bevriende' diensten dan achter de schermen gevoelige informatie over de pers gaan doorspelen aan hun Belgische collega's. Het lijkt misschien op paranoia, maar als bondgenootschappen gebaseerd zijn op wantrouwen, leugen en bedrog, welke bondgenoten zijn dat dan? We zijn allemaal gewaarschuwd!

Intussen blijven zich opvallende verschuivingen voltrekken in het medialandschap. De vrees wordt steeds reëler dat de fusie van de krantenactiviteiten van Corelio en Concentra in Het Mediahuis vooral de regionale en sportredacties zal treffen, en dus freelancers, correspondenten en fotojournalisten. Maar ook bij De Persgroep worden plannen gesmeed. Binnenkort verhuist *De Morgen* naar Kobbegem, dicht bij de concullega's van *Het Laatste Nieuws*. Ook daar zijn jobs bedreigd. Onze Franstalige krantencollega's worstelen ondertussen met hun eigen problemen: Corelio verkoopt L'Avenir aan Tecteo, een door de PS gedomineerde intercommunale die niet alleen kabels trekt maar nu ook kranten gaat drukken.

Nog wat nieuws uit het koninklijk paleis tot slot. Samen met de nieuwe vorst werd ook een nieuwe persdienst met andere woordvoerders geïnstalleerd. Dat zorgt hopelijk voor minder krampachtigheid, meer openheid en een nieuwe wind. Een modern koningschap moet in een volwassen relatie staan met de pers. Goede voorbeelden in het buitenland zijn er te over. Als we kunnen helpen, zijn we daar graag toe bereid.

Marc Van de Looverbosch
Voorzitter VVJ / AVBB

(Foto Eric Vidal)

WACHTEN OP HET MEDIAHUIS

Uiterlijk op 27 september beslist de Mededingingsautoriteit hoe het verder moet met Het Mediahuis, de nieuwe persgroep waarin Corelio en Concentra hun krantenactiviteiten bundelen. Intussen blijkt de redactie van *De Morgen* zich te hebben neergelegd bij een verhuizing naar Kobbegem, waar *Het Laatste Nieuws* zit.

Corelio en Concentra verwachten begin 2014 uitsluitel over hun fusieoperatie. De nieuwe constructie zou dan snel worden ingevoerd. In alle discretie zijn werkgroepen nu al bezig na te gaan waar synergieën kunnen worden gerealiseerd met het oog op kostenbeperking en meer efficiëntie. Daarbij wordt vooreerst aan ondersteunende diensten gedacht, zoals de reclame-afdelingen en abonnementendiensten. Maar ook redactioneel zitten er herstructureringen aan te komen, onder meer op de sport- en regionale redacties.

Alles samen werken bij de betrokken uitgevers ongeveer 1.100 fte's. Een kleine helft daarvan zijn journalisten. Bij *De Standaard* werken zowat 110 journalisten in vast verband en bij *Het Nieuwsblad* ongeveer 200. De redacties van *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* tellen respectievelijk 90 en 60 journalisten in vaste dienst. Door de aard van de fusieoperatie wordt er vooral rekening gehouden met afdankingen bij *Het Nieuwsblad* en *Gazet van Antwerpen*. Ook voor het lot van de talloze freelancejournalisten bij de betrokken kranten valt te vrezen. Tenzij het de bedoeling is om loontrekkende journalisten die worden gedumpte te vervangen door uitgerekend zelfstandige correspondenten.

Het auditoraat verbonden aan de Belgische Mededingingsautoriteit heeft niettemin laten verstaan dat de krachtenbundeling in Het Mediahuis "probleematisch" is. De snelle

evolutie van de mediasector maakt hoe dan ook ernstig onderzoek noodzakelijk, zei auditeur-generaal Bert Stulens in *De Tijd*. Als de fusie doorgaat, wordt Het Mediahuis de grootste krantenuitgever in een duopolistische markt, groter dan De Persgroep. De Mededingingsautoriteit kan de jointventure nu goedkeuren, opnieuw schorsen of voorwaardelijk groen licht geven. De meeste waarnemers verwachten dat laatste.

De Persgroep

Ook bij De Persgroep staan nieuwe synergieën op stapel, nu de redactie van *De Morgen* zich blijkt te hebben neergelegd bij een verhuizing naar Kobbegem, waar *Het Laatste Nieuws* zit. Die verhuizing wordt door leidinggevenden van De Persgroep voorgesteld als een "noodzakelijke reactie op de oorlogsverklaring van de concurrentie".

Intussen schrijft nieuwssite *Apache.be* dat de plannen voor almaar meer redactionele samenwerking tussen *Het Laatste Nieuws* en *De Morgen* klaar liggen. Ook buiten de sportverslaggeving, waarvoor *De Morgen* nu al kopij overneemt van *Het Laatste Nieuws*.

Opvallend is tot slot dat *De Morgen* in zijn jongste verkoopactie zwaar inzet op de papieren weekendkrant en voor de rest van de week vooral digitale abonnementen tracht te slijten. Wordt de krant straks dan toch een weekblad?

(PD)

Voordelig VVOJ-lidmaatschap voor VVJ-leden

De Vlaams-Nederlandse Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) is er voor alle journalisten die kwaliteitsjournalistiek een warm hart toedragen. Op diverse manieren wil de VVOJ hun vakbekwaamheid vergroten: een Jaarcongres (dit keer op 15 en 16 november in Zwolle), een Jaarboek Onderzoeksjournalistiek, discussie-avonden, speciale trainingen, lobbying bij besluitvormers en subsidieverstrekkingen, en toegang tot een – grotendeels voor niet-leden afgesloten – website vol handige tips en trucs. Een lidmaatschap geeft gratis of tegen verminderd tarief toegang tot deze waaier van mogelijkheden.

VVJ-leden die nu lid worden van de VVOJ, kunnen dit doen voor de helft van de prijs: € 20. Daarmee genieten ze van nagenoeg alle voordelen van het lidmaatschap in 2013, want de belangrijkste VVOJ-activiteiten vinden in het najaar plaats. Zo kunnen ze gebruik maken van het ledentarieef voor het congres in Zwolle: € 225 in plaats van € 450. Bovendien krijgen ze een gratis Jaarboek 2013 en gratis toegang tot VVOJ- en Mediacafé's dit najaar.

Het VVJ-lid dat VVOJ-lid blijft in 2014, zal verder van speciale acties kunnen genieten.

Stuur een mail naar secretariaat@vvoj.nl met vermelding 'VVJ-lid wordt ook VVOJ-lid'.

L'AVENIR OVERGENOMEN DOOR TECTEO: EN WAT MET DE REDACTIONELE ONAFHANKELIJKHEID ?

Philippe Leruth

De Berlusconisering van Wallonië. Persvrijheid bedreigd. De overname van persgroep L'Avenir door de intercommunale Tecteo heeft tot veel beroering geleid. Economisch lijkt de operatie zinvol, maar de overname van een nieuwsmedium is natuurlijk ook altijd maatschappelijk relevant. Vooral wanneer de nieuwe eigenaar een publieke instelling is, die bovendien aan alle controles ontsnapt.

Op 6 september viel alle twijfel weg: Corelio had besloten de Waalse persgroep te verkopen. Sinds juli waren de geruchten ter zake niet meer gestopt. Toen richtte Corelio namelijk samen met Concentra Het Mediahuis op, dat de krantenactiviteiten van beide groepen zal bundelen. De prioriteiten van Groot-Bijgaarden lagen duidelijk meer dan ooit in Vlaanderen.

Corelio zag investeringen in haar Franstalige poot niet langer zitten, ook al door de financiële moeilijkheden die voortvloeiden uit haar audiovisuele avontuur met zender Vier. Maar wie zou L'Avenir overnemen? Rossel, uitgever van *Le Soir*, en de persgroep Sud-Presse brachten een bod uit. Maar de dag nadien al legde Tecteo naar verluidt een hogere prijs op tafel.

Tecteo kocht Les Éditions de l'Avenir uiteindelijk voor 26 miljoen euro. Heeft deze investering zin? Veel Waalse gemeenten die aangesloten zijn bij de intercommunale, twijfelen daaraan. Zij wijzen erop dat hun dividenden elk jaar afnemen en dat Voo, filiaal van Tecteo en tegenhanger van het Vlaamse Telenet, met een flink verlies kampt. Tecteo zou zich naar hun mening dan ook beter toeleggen op zijn oorspronkelijke finaliteit, en dat is de distributie van elektriciteit en gas.

Anderen menen evenwel dat de overname van L'Avenir het logische gevolg is van de beslissing van ALE, de voorloper van Tecteo, om voor teledistributie in de provincie Luik te zorgen. De Association Liégeoise d'Électricité nam die beslissing bijna vijftig jaar geleden al. Opvolger Tecteo investeerde intussen ook in betaaltelevisie en internet. Via de overname van L'Avenir wil de intercommunale nu over content beschikken om op de schermen te brengen.

L'Avenir van zijn kant krijgt een stevig perspectief op de ontwikkeling van betaalde applicaties, met een partner die daar al ruime ervaring mee heeft. Een pure win-winsituatie dus, ook al omdat Les Éditions de l'Avenir al jaren winst maken.

Voorzichtig positief

Het personeel van L'Avenir heeft alvast positief gereageerd op het nieuws van de overname. Ook al omdat niemand zijn job verliest. En verder omdat de lijn en het inhoud van de verschillende kranten van de persgroep gevrijwaard blijven. De lezers van L'Avenir zullen niets merken, eens de overname groen licht van de Raad voor Mededinging krijgt. De alternatieven waren hoe dan ook minder aantrekkelijk: stilstaan bij Corelio, een onnatuurlijke fusie met de kranten van Sud-Presse of een sociaal bloedbad bij Rossel. Ten slotte

speelt zeker mee dat Tecteo ook de overeenkomst heeft overgenomen waarmee Corelio eerder de redactionele onafhankelijkheid van L'Avenir ekende.

Toch blijven er vragen. Want Tecteo is wel degelijk een openbare instelling, en noch in België noch in Europa zijn er voorbeelden van een constructie met een privaat nieuwsmedium dat afhangt van een publieke aandeelhouder. Bovendien blijft een overeenkomst tot vrijwaring van redactionele autonomie, hoe belangrijk ook, maar een stuk papier. Conflictsituaties zullen er altijd zijn, en dan moeten de journalisten hun onafhankelijkheid op het terrein waar maken. Gelukkig hebben de journalisten van L'Avenir een lange ervaring daarmee. Toen de krantengroep nog van

het bisdom Namen afhing, en zeker toen monseigneur Léonard tot bisschop van Namen werd benoemd, moest er hard worden gevochten om de redactionele autonomie te verdedigen. Maar toen was er ook nog geen geschreven overeenkomst daaromtrent.

Controversiële figuur

Er zijn nog aandachtspunten. Het feit dat Tecteo aan alle gewestelijke controles ontsnapt, bijvoorbeeld. Sinds de gemeente Voeren aansloot, is de intercommunale biregionaal geworden. En nu ook Brutélé partner is, is Tecteo zelfs triregionaal. Overigens is het eigenlijk niet de intercommunale die L'Avenir heeft overgenomen, maar de aanpalende NV. Op die manier wist ceo Stéphane Moreau te ontsnappen aan een onverenigbaarheid met zijn mandaat van burgemeester in Ans,

waar hij Michel Daerden opvolgde.

De controversiële figuur van Stéphane Moreau kan nog problemen geven. De manier waarop hij bij een recente staking het personeel van Tecteo heeft behandeld, is blijven nazinderen. En dan is er ook nog een schadeclaim van 6 miljoen euro aan het adres van *Le Soir* en een freelancejournalist, voor berichtgeving over financieel gesjoemel. Beide incidenten leren dat de man toch een heel eigen opvatting heeft over sociale dialoog en persvrijheid.

Intussen onderhandelt Tecteo verder met de IPM-groep over een mogelijke overname van de kranten *La Libre Belgique* en *La Dernière Heure-Les Sports*. Die gesprekken zijn al lang aan de gang. De hergroepering van de Franstalige dagbladen in twee concurrerende groepen in plaats van drie, staat daarmee steviger dan ooit in de sterren geschreven. Zoals het overigens ook in Vlaanderen aan het gebeuren is. Geruststellend is die evolutie zeker niet.

Stephane Moreau: controversieel. (Foto Nicolas Lambert /Belga)

(NIET) ONDER EMBARGO

Lukas De Vos

Kwam het door de komkommertijd? Was het slordigheid, of zit er meer achter? Een opvallende tekortkoming de voorbije maanden was het niet respecteren van een paar nochtans gemotiveerde embargo's. Daarmee snijdt het journalistieke gild zichzelf in het vlees.

Op 29 juli wordt het ontzielde lichaam ontdekt van Aurore Ruyffelaere. Ondanks alle discretie die bij een moordonderzoek hoort, toont Gents parketwoordvoester Annemie Serlippens zich toch bereid informatie te geven. Ze vraagt wel de dood van de jonge vrouw 'in te houden' tot de ouders zijn ingelicht. Even later storen twee media zich niet aan de terecht gevraagde terughoudendheid.

De dag nadien licht Telenet zijn bedrijfsresultaten toe op een persconferentie. Slides en persbericht worden onder embargo aan de pers gegeven. Zoiets maakt het voor de financiële journalisten mogelijk om de cijfers degelijk te interpreteren en met de nodige diepgang een beschouwend stuk voor te bereiden. Toch twittert een journaliste van Kanaal Z zonder dralen de cijfers rond. Een beginnersfout? Geldingsdrang? Primeurzucht? Zeker is dat de eindredactie erg verveeld zit met de zaak. Vergoelijkend laat de zender weten dat "de tweet binnen de zestig seconden werd verwijderd". Toch was het kwaad intussen geschied. Door de bekendmaking voor sluiting van de beurs, moest beurswaarkhond FSMA het Telenetaandeel zelfs schorsen. De reactie van Telenet-ondervoorzitter Vincent Bruyneel in *Het Nieuwsblad* was dan ook begrijpelijk: "Wij zullen hier lessen uit trekken en onze communicatiestrategie aanpassen." Begrijp: in het vervolg wacht Telenet tot na de beursluiting vooraleer nog resultaten mee te delen.

iPhone uit

Wie is daarvan het slachtoffer? Afgezien van de bron van het embargo zelf, ook de welmenende beroepsjournalist. Inclusief zijn nieuwe mediamogelijkheden, waartegen het wantrouwen met de dag groeit. Steeds meer merk ik dat wordt gevraagd om gsm of iPhone af te geven – minstens af te zetten – tijdens besloten persontmoetingen.

Nog belangrijker is de vraag wat er juist fout is gegaan. Het antwoord daarop veronderstelt eerst en vooral duidelijkheid over de zin van een embargo. In het geval Ruyffelaere bestaat er geen enkele morele twijfel. Namen of oorzaken worden ingehouden zolang directe belanghebbenden niet op de hoogte zijn gebracht. In het geval van Telenet is er eveneens duidelijkheid, zij het van een andere orde. Hier wordt een zakelijk spel direct beïnvloed, en dat heeft voelbare maatschappelijke consequenties. De journalist is geen spreekbuis van de overheden, maar dient wel het maatschappelijk belang af te wegen.

Een voorbeeld uit Nederland. Op 23 september 2005 zette de Nederlandse douane een nachtelijke controle-actie op om een smokkel in elektronische apparaten te ontmaskeren. Een lokaal radiostation en enkele bladen hadden die controles vooraf gemeld, en de provinciale overheid van Nederlands-Limburg bleef dan ook met een geschonden neus zitten.

Toch moet een embargo voldoen aan enkele strikte voorwaarden, zoals de VJV en de Raad voor de Journalistiek steeds hebben voorgehouden. Een embargo kan maar geldig zijn als het behoorlijk is aangevraagd, als het inhoudelijk gemotiveerd is, als het voor alle media geldt én als het beperkt is in tijd. De minister van Justitie en de procureurs-generaal hebben trouwens in een omzendbrief van 30 april 1999 zelf

gesteld dat een embargo "de afspraak is om een tijdelijke stilte in acht te nemen". Het kernwoord hier is 'afpraak'.

Als een politiedienst dus "in het kader van een gerechtelijk onderzoek", maar zonder verdere uitleg, in de late avonduren een mailtje naar Belga stuurt met als eis een totaalembargo, dan is dat van nul en generlei waarde. Een afspraak kan nooit eenzijdig worden opgelegd. Ze kan ook niet voorondersteld worden, er moet duidelijk gestipuleerd worden om welke redenen geheimhouding wordt gevraagd. Een embargo dat alleen bedoeld is om bepaalde journalisten een primeur te geven, zal bijvoorbeeld niet worden gerespecteerd. En is een embargo eenmaal doorbroken, dan zal geen enkele journalist er nog door gebonden zijn.

Bedrijven moeten zich hoe dan ook verre houden van marketingstrategieën tegenover de pers. Ook voor journalisten die hierin meespelen stelt zich trouwens een probleem. Ik spreek nu even als lid van de Erkenningscommissie voor beroepsjournalisten: elke dergelijke commerciële opdracht is door de wetgever uitdrukkelijk verboden en kan leiden tot intrekking van de erkenning. Bewuste misleiding van de journalisten, anderzijds, werkt altijd contraproductief. De stommiteit van de Nationale Loterij om in 2004 een fakewinnaar van de Euromillions op te voeren, die achteraf een acteur bleek te zijn, is pure verspilling van werktijd en goodwill.

Discriminerend

De vraag blijft dan wanneer je een embargo zonder bezwaar naast je neer kunt leggen. Ik geef een paar aanwijzingen. In 2003 stoorde VTM zich allerminst aan de instructie van het koninklijk paleis om een brief van Fabiola over Boudewijn in te houden tot de tiende verjaardag van zijn overlijden. VTM bracht de brief al de avond voordien, onmiddellijk gevolgd door het VRT-Radionieuws. Terecht, want er was geen enkel specifiek belang dat opwoog tegen de nieuwswaarde.

In 2009 gebeurde hetzelfde met de kersttoespraak van toenmalig koning Albert. *Het Nieuwsblad* sprak voor zijn beurt, met de nogal onhandige argumentatie van Peter Vandermeersch dat "de tekst niet op de redactie kwam onder embargo maar via een gunstige wind". Tja. Dan was het standpunt van *Het Laatste Nieuws* concreter en meer onderbouwd: "Ook onze redactie ontving de tekst op voorhand, maar vond de nieuwswaarde ervan niet voldoende om het embargo te doorbreken." Dodelijk voor de instelling van een embargo *as such*.

Soms wordt het helemaal te gek. Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) stuurde begin augustus 2013 een bericht rond over de samenhang tussen de hittegolf en oversterfte. Met een embargo tot 6 uur 's morgens. Daar zaten twee serieuze fouten in. Het WIV had enkel cijfers over juni, een maand die niet bepaald een hittegolf te zien gaf, en legde geen verband met andere mogelijkheden, zoals een nat en koud aanslepend voorjaar. Er waren evenmin vergelijkende cijfers voor juli of augustus voorhanden. Bovendien was 6 uur als eindpunt van het embargo duidelijk discriminerend voor de kranten. Het doel was duidelijk om in het radio-programma *De Ochtend* aandacht te krijgen. Gelukkig zag het WIV zelf tijdig in dat het embargo onhoudbaar was. Dat ligt nog anders bij rapporten van Amnesty International bijvoorbeeld, die gelijk waar ter wereld op hetzelfde uur worden vrijgegeven. Daar speelt het *gentleman's agreement*.

OOK BIJ INTERLANDVOETBAL IS DE WAARHEID HET EERSTE SLACHTOFFER

François Colin

Het eerste slachtoffer van een oorlog is de waarheid, zo weten oorlogsjournalisten al te goed. Maar aangezien ook voetbal oorlog is, geldt het axioma daar even goed. Vooral bij interlandvoetbal, als de nationale eer op het spel staat.

De grote toernooien (EK's en WK's) waaraan België tot nog toe deelnam, vormen een lange geschiedenis van conflicten tussen ploeg en pers. Net als een legergeneraal, ziet een bondscoach in de eigen pers geen bondgenoot maar een gevaar. Voor hem hoeft het allemaal niet, het publiek vooraf informeren over de opstelling, blessures melden, de te voeren tactiek bespreken... De vijand leest immers mee. Vandaar: afgesloten trainingen en vaak regelrechte leugens.

Een trainer *gebruikt* liever de pers. Om het moreel van de eigen troepen en de achterban aan te zwengelen. Om psychologische spelletjes te spelen met de tegenstander. Liefst van al houdt de coach de pen van de journalist eigenhandig vast.

De sportjournalistiek gaat zelf niet helemaal vrijuit. In de vorige eeuw waren het kranten die wielervedstrijden organiseerden. Tv-maatschappijen vechten sinds een paar decennia om alle mogelijke uitzendrechten. Dat maakt de aandrang om eigen projecten kritisch tegen het licht te houden soms bijzonder klein. Van oudsher zijn vele sportjournalisten trouwens *embedded*. Heel vaak reizen ze immers samen met de ploeg. Hoe kleiner de afstand tussen het team en de media, hoe moeilijker het wordt om afstandelijk te berichten.

En toch heb ik sinds het EK van 1980 geen toernooi met de Rode Duivels meegemaakt zonder conflicten tussen de spelersgroep en de pers, die altijd weer te kritisch werd bevonden. "Gij graaft uw eigen graf", hoor ik toenmalig bondsvoorzitter Louis Wouters tijdens Italië '80 nog zeggen tegen een verslaggever die naar zijn aanvoelen wat te streng was voor de bondsleiding.

Tijdens het WK '86 in Mexico werden de kranten aanvankelijk verstopt voor de Rode Duivels. Lezing ervan zou hun zelfvertrouwen nog meer hebben aangetast. Spelers en pers verbleven in Toluca nochtans in hetzelfde hotel. Blijkbaar was dat geen beletsel voor de wederopstanding van het team, dat uiteindelijk doorstootte naar de halve finales.

In de aanloop naar het WK '90 vocht de oudere generatie journalisten een machtsstrijd uit met de piepjonge bondscoach Walter Meeuws. Inzet was niet zozeer de manier van voetballen - Meeuws wilde aanvallen - maar de invloed op de bondscoach. Op de Wereldbeker in Amerika vier jaar later was de bondsleiding niet opgezet met de verhalen over de interne spanningen binnen de spelersgroep. Met als gevolg dat de pers niet meer met de spelers mocht meevliegen. Voor de 1/8ste finale tegen Duitsland in Chicago moest de Belgische pers een Boeing charteren met slechts negen mensen aan boord. We zouden tenslotte België niet zijn zonder communautaire spanningen. Het WK '98 in Frankrijk ging de geschiedenis in als dat van het duel tussen de Vlaamse bondscoach Georges Leekens en de Franstalige sterspeler Enzo Scifo.

Vuile fouten

Sportjournalisten zijn de voorbije decennia steeds kritischer geworden, maar als het over de nationale ploeg gaat worden vaak twee maten gehanteerd. Dat Philippe Albert in het beslissende duel voor het WK '94 een Tsjech op weg naar het

Belgische doel neerhaalde en rood kreeg, werd net geen heldendaad genoemd. Nog altijd horen we geregeld verwensingen aan het adres van de Jamaicaanse scheidsrechter Peter Prendergast, die in Japan 2002 een doelpunt van Marc Wilmots tegen Brazilië afkeurde. Een dubieuze beslissing, maar ook geen overduidelijke vergissing.

Nauwelijks of niet wordt daarentegen nog in herinnering gebracht dat de Rode Duivels alleen maar de tweede ronde hadden gehaald omdat een Japanse tegengoal ten onrechte was afgekeurd voor buitenspel. En omdat de ref tegen Tunesië een huizenhoge strafschopovertrekking van Eric Deflandre door de vingers had gezien... Tijdens dat WK 2002 kreeg ik veel kritiek omdat ik de spanningen in de Belgische spelersgroep naar buiten bracht. "Wat u schrijft is niet waar en als het waar is, mag u het niet schrijven", was de teneur van veel lezersreacties. Net als de oorlogsverslaggever is de sportjournalist er echter niet om de generaals of het thuisfront naar de mond te praten. Wél om de waarheid naar boven te halen.

Deze tekst maakt deel uit van het onlangs verschenen jubileumboek 100 jaar Sportspress.be.

MEDIA

café

Mediacafé #14: Is regiojournalistiek ten dode opgeschreven?

DO 3 oktober 2013 - 19:30

Nu de werkingsmiddelen verschraken en fusies de regiojournalistiek verder onder druk zetten, vragen we ons af wat de toekomst van regionale berichtgeving zal zijn en wat Vlaanderen en Nederland hier van elkaar kunnen leren.

Jan Bierhoff (Persinnovatie.nl/Regionale Samenwerking), **Jana Wuyts** (chef regio *Het Laatste Nieuws*) en **Robert Esselinckx** (hoofdredacteur tvbrussel) gaan in gesprek. Met **Trui De Maré** (VRT) als moderator.

Mediacafé #15: Moeten journalisten kleur bekennen?

Politieke voorkeuren in de media

WO 27 november 2013 - 19:30

Elke journalist heeft zijn eigen achtergrond en politieke voorkeuren. Zijn journalisten die hun overtuigingen helder uitspreken betrouwbaarder?

We leggen het vraagstuk voor aan **Siegfried Bracke** (N-VA), **Jörgen Oosterwaal** (*Knack*) en **Kees Boonman** (o.a. TROS Kamerbreed, Universiteit Leiden). Met **Karin Raeymaeckers** (UGent) als moderator.

Locatie: deBuren | Leopoldstraat 6, 1000 Brussel
Gratis, reserveren aanbevolen: www.deburen.eu of +32(0)2 212 19 30

Organisatie:

deBuren, Fonds Pascal Decroos, Mediakritiek.be en VVOJ. Met de steun van de VVJ.

Verzekering Gewaarborgd Inkomen 25u/24 voor zelfstandige journalisten voor leden van VVJ/AVBB

Een uitgebreide dekking tegen een aantrekkelijk tarief zodat u zich op financieel vlak geen zorgen hoeft te maken

Een noodzakelijke en nuttige verzekering

Arbeidsongeschikt worden door ziekte of ongeval, het kan iedereen op elk moment overkomen. Wanneer deze arbeidsongeschiktheid lang duurt, kunnen de financiële gevolgen voor u en uw gezin hard aankomen. Zeker als u zelfstandig bent of een vrij beroep uitoefent. Indien u niet verzekerd bent, bedraagt de uitkering van de sociale zekerheid:

- de eerste maand: € 0,
- vanaf de tweede maand: € 1.386 voor gezinshoofden, € 1.047,80 voor alleenstaanden.

Om geen financiële zorgen te hebben bij ziekte of ongeval is een Verzekering Gewaarborgd Inkomen dan ook een absolute noodzaak.

In overleg tussen de AVBB/VVJ en Securex zijn voordelige tarieven uitgewerkt

Voor wie ?

Voor zelfstandige journalisten in hoofdberoep die voor eigen rekening of onder de vorm van een vennootschap werken.

Wat biedt de verzekering gewaarborgd inkomen 25u/24?

Een uitgebreide en wereldwijde dekking voor arbeidsongeschiktheid door ziekte of ongeval (zowel in het beroeps- als het privéleven). Gedurende de periode van tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid ontvangt u een **maandelijks rente**.

- Deze rente wordt steeds bepaald in functie van de hoogste graad van fysiologische invaliditeit (vermindering van de lichamelijke integriteit) en economische invaliditeit (vermindering van de werkcapaciteit).
- De minimum invaliditeitsgraad om een uitkering te kunnen genieten bedraagt 25%.
- Een invaliditeitsgraad van 67% of meer wordt gelijkgesteld met een invaliditeit van 100%.
- Indien u voor een opdracht in een politiek instabiele regio verblijft, kan een bijpremie worden gerekend.

Een dekking op maat

U bepaalt zelf de omvang van uw dekking. U kiest:

- een constante rente, een jaarlijks geherwaardeerde rente en premie tegen 3% of een rente die enkel wordt geherwaardeerd na schade.,
- een eindleeftijd van 65 jaar,
- een carenstijd van: 30 / 60 / 90 / 180 / 365 dagen,

De carenstijd is de periode van invaliditeit die door de verzekeraar niet wordt vergoed en dit telkens wanneer een schadegeval zich voordoet.

Bijkomend kan u ook kiezen voor:

- een **tussenkost in de medische kosten** ten gevolge van een ongeval,
- de **uitkering van een kapitaal** bij overlijden of volledige en bestendige invaliditeit ten gevolge van een ongeval,
- een **Engelse vrijstelling**: indien de invaliditeitsperiode langer is dan de carenstijd, wordt de rente vanaf de eerste dag arbeidsongeschiktheid uitgekeerd.

Leeftijd bij onderschrijving	25	30	35	40	45	50
Verzekerde rente	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Carenstijd	30 dagen	30 dagen	30 dagen	30 dagen	30 dagen	30 dagen
Revalorisatie	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Normaal tarief / jaar	€ 880	€ 972	€ 1092	€ 1246	€ 1434	€ 1629
Tarief journalisten / jaar excl. 9,25% taksen	€ 800	€ 800	€ 800	€ 1064	€ 1064	€ 1368
Prijsvoordeel	10%	21,5%	36,5%	17%	34,5%	19%

Uw voordelen

- **Verschillende formules:** U heeft de keuze uit een constante rente, jaarlijks geherwaardeerde rente en premie of een rente die enkel wordt geherwaardeerd na schade.
- **Beperkte medische formaliteiten:** meestal is het voldoende een medische vragenlijst in te vullen en is een medisch onderzoek niet vereist.
- **Terugbetaling van de premie:** tijdens de periode van invaliditeit, en proportioneel met de graad ervan, betaalt Securex u de gestorte premie terug.
- **Fiscaal en sociaal voordelig:** de betaalde premies zijn fiscaal aftrekbaar, waardoor uw beroepsinkomsten en sociale bijdragen dalen. In de praktijk betekent dit dat uw reële kost van de gestorte premie 65% lager ligt dan de effectieve premie.
- **Extra:** Motorrijden als vrijetijdsbesteding op de openbare weg en voetballen als onbezoldigd amateur zijn automatisch gedekt.

Een voorbeeld

Karin, 35 jaar, werkt als freelance journalist. Ze heeft een verzekering Gewaarborgd Inkomen 25u/24 afgesloten met een verzekerde jaarrente van € 20.000. Karin heeft gekozen voor een carenstijd van 30 dagen bij ziekte en ongeval. Ze wil haar verzekerde jaarrente jaarlijks zien stijgen met 3% en wil verzekerd zijn tot de leeftijd van 65 jaar. Ze kiest ook voor een Engelse vrijstelling.

Voor de gerevalueerde jaarrente van € 20.000 betaalt Karin een premie gelijk aan € 800.

Zowel de rente als de premie worden jaarlijks geometrisch geherwaardeerd met 3%. De optie "Engelse vrijstelling" kost € 32 (of 4% van de basispremie). Op de bekomen totaalpremie van € 832 moeten eveneens 9,25% taksen betaald worden. In totaal betaalt Karin dus ongeveer € 909 per jaar voor een zeer volledige dekking.

Mocht Karin eveneens een overlijdenskapitaal (na ongeval) van € 50.000 wensen te verzekeren, dan kost haar dit slechts € 50 per jaar.

De polis "Gewaarborgd Inkomen 25u/24" is een product van VOV Allerlei Risico's Securex - Tervurenlaan 43, 1040 Brussel. Onderneming toegelaten bij K.B. van 4.7.1979 (B.S. van 14.7.1979) onder nr. 805 voor de volgende verzekeringsverrichtingen: Ongevallen (1), Ziekte (2) en Diverse geldelijke verliezen (16)

Deze fiche is louter informatief. Om de exacte bepalingen te kennen, gelieve de algemene voorwaarden en specifieke afwijkende bepalingen te consulteren.

Meer info: www.journalist.be

Lode VANOOST (DeWereldMorgen.be): 'ONDERBREEKJOURNALISTIEK IS NIET PER SE RELEVANT'

Monica Moritz

Voormalig Agalev-kopstuk Lode Vanoost (60) is niet bepaald een oudgediende in de journalistiek, maar hij was wel een van de eerste Vlaamse internetcolumnisten. Sinds 2010 valt hij te lezen op *DeWereldMorgen*, een journalistiek project dat zich opwerpt als hoeder van het maatschappelijk belang. "We blijven met burgerjournalisten werken, ook al zien we de beperkingen daarvan in."

De Journalist: U bent vrij laat in de journalistiek gestapt.

Lode Vanoost: "Ik heb altijd graag geschreven, een echte nieuwkomer ben ik niet. Voor ik in de politiek stapte, schreef ik voor *Toestanden* en andere alternatieve linkse blaadjes. In 1999 werd ik actief bij *Uitpers.be*, de allereerste Vlaamse webkrant. Na mijn politieke loopbaan bij Agalev, in 2003, heb ik zeven jaar als consultant voor de VN gewerkt in het buitenland, waaronder drie jaar in Kosovo. Daar deed ik allerlei ervaringen op die ik meedraag in wat ik schrijf. Toen *DeWereldMorgen.be* van start ging in 2010, heb ik meteen op vrijwillige basis meegewerkt en sinds vorig jaar ben ik er een vaste medewerker. Maar ik ben niet bepaald een klassieke journalist. Een grote journalistieke carrière streef ik alleszins niet meer na. Ik werk voor *DeWereldMorgen* omdat ik er inhoudelijk achter sta, *évidemment*, en ook omdat ik mijn eigen kijk op de media heb."

Welke kijk dan?

"Wij constateren dat veel buitenlands nieuws niet aan bod komt in de grote media en we zijn het ook niet eens met de manier waarop informatie wordt gebracht. Wij belichten de internationale politiek bijvoorbeeld liever vanuit het standpunt van de slachtoffers. En als er sociale conflicten zijn op de luchthaven, dan onderzoeken we de grieven van de stakers en laten de lezer oordelen of die staking gewettigd is of niet. Wat wij niet doen, is reizigers in Zaventem interviewen over hun gemiste vlucht. Lifestyle en sport, dat brengen we evenmin, daarover wordt al overvloedig bericht. *DeWereldMorgen* is het ook niet eens met de vergaande commercialisering van de pers. De media hebben inkomsten nodig, maar of ze daarbij grote winsten moeten maken, dat betwisten wij."

Kranten zijn toch 'nieuwsmerken' die geld moeten opbrengen?

"De vraag is wat ze eigenlijk nog onder 'informatie' verstaan. Is dat een recht of koopwaar? Informatie is een mensenrecht dat de overheid moet ondersteunen. Maar vandaag gaat de overheidssteun, via onrechtstreekse subsidiëring, naar commerciële media. Je zou die middelen beter kunnen investeren in journalisten. Bovendien concurreren de kranten elkaar kapot door die losgeslagen commercialisering. De weekbladen gaan zienderogen achteruit terwijl we gratis magazines bij *De Standaard* en *De Morgen* krijgen. En wat staat daarin? Reisverslagen, restaurantbesprekingen, nieuwe kledij, huisinrichtingen: allemaal commercieel goed gevoel. Dat heeft

alles te maken met adverteerders en *commerce*. Alles wordt bekeken door een *upper-middle-class* bril. Die bijlagen zijn gericht op mensen met geld en daar betaalt de adverteerder voor. Jammer genoeg bepaalt dat ook wat men vandaag onder journalistiek verstaat."

Veel bladen zien wel brood in zo'n branded journalism.

"Precies, maar knip eens de echte journalistieke stukken uit je blad en bekijk dan het dunne boekje waarvoor je hebt betaald.

Dat stelt niet veel meer voor. In de klassieke media lopen nog redelijk veel goeie journalisten rond die geregeld degelijke stukken schrijven, maar het globale product zit niet meer goed. Af en toe zie ik een fantastische reportage op de BBC, maar even goed zie ik er nieuwsberichten waarvan ik zeg: dat is geen journalistiek, dit is ideologische prietpraat, gefilterd door internationale persagentschappen en commerciële belangen. *Wij* halen onze informatie bij kleine Angelsaksische organisaties, en niet bij Belga, Reuters of Associated Press. Omdat het ideologische filters zijn. Het nieuws uit het Westen vinden ze belangrijker dan wat er in de rest van de wereld gebeurt, omdat hun commerciële inkomsten daarvan afhangen."

'Journalisten hebben veel te lange tenen.'
(Foto Monica Moritz)

Maar jullie worden door vakbonden gefinancierd, dat is toch ook aanvechtbaar?

"Men verwijt ons inderdaad dat vakbonden en sociale organisaties ons financieel steunen en onze agenda bepalen. Welnu, de inbreng van de vakbonden, culturele sector, dervedereldorganisaties en leefmilieuverenigingen bedraagt ongeveer een derde van onze inkomsten. De rest komt van lezers, en dit jaar ook nog van subsidies voor een mediaproject. Maar wij adverteren niet voor Coca Cola, auto's en parfums, alleen voor sociale en culturele organisaties. Winst maken in de media zonder een sociaal maatschappelijk doel na te streven, vinden wij niet kunnen. Ons project is gebaseerd op *onze* maatschappelijke visie. Dat zakenmensen de media als een product beschouwen kun je hen niet verwijten, dat past in hun logica. Maar de vraag blijft of je informatie kunt overlaten aan een markt die enkel door grote bedrijven wordt beheerst."

Wat doen jullie als de subsidies eind 2013 opdrogen?

"We moeten inderdaad nog een verdienmodel bedenken om te overleven en op termijn meer professionele journalisten in te zetten. Momenteel werken we ook met burgerjournalisten. Dat gaat, zo lang ze gratis schrijven en niet van hun pen hoeven

te leven. We zijn ons wel bewust van onze tekortkomingen. De kwaliteit van onze stukken varieert inderdaad. Eigenlijk moet er op politiek niveau een debat komen over nieuwe verdienmodellen. Maar bij de politiek bestaat een drempelvrees om kritisch na te denken over de toekomst van de media.”

Wat betekent dat voor u: journalist zijn?

“Een journalist moet het publiek objectief informeren en het nieuws in een context plaatsen. Maar dat laatste ontbreekt vaak. Bovendien worden vooral aberraties uitvergroot. Een seriemoordenaar zoals Ronald Jansen, dat is een uitzondering in de maatschappij. Globaal genomen – ik hou hout vast – gaat het hier goed. Ook al ben ik dan zelf twee keer stevig aangepakt in de metro voor mijn gsm (*pijnlijke grijns*). We wonen in een van de veiligste landen ter wereld, maar dat is niet de indruk die je krijgt als je de krant leest of naar het nieuws kijkt. Daar voeren ze liever seriemoordenaars, verkrachters en drugsverslaafden op die hun grootmoeder het hoofd inslaan. Kranten als *Het Laatste Nieuws* en *Het Nieuwsblad* zijn geschreven door *middle class* journalisten die denken dat ze weten wat een ‘gewone mens’ graag leest. Ik wil daarover niet opscheppen, maar ik ben wel zelf arbeider geweest, en niet zomaar een AMADA-jongen die roept hoe solidair hij is met de arbeider. Voor mij was het dat of niks (*klopt op zijn kin*). Maar ik heb ook gewerkt als overheidsambtenaar, in de politiek en in het buitenland, dus weet ik stilaan hoe de wereld in mekaar zit. Jongere journalisten komen allemaal uit de middenklasse en dat bepaalt hun visie op de maatschappij.”

Uw opiniestukken trekken nogal wat reaguurders.

“Ja, ik krijg soms *gecrisperde* reacties op mijn mediakritiek. Ik geef toe dat ik niet mals ben voor mijn collega’s, maar ze moeten toch ook tegen een stootje kunnen. Hebben die mensen ooit al eens Britse mediakritiek gelezen? Journalisten hebben hier veel te lange tenen! Ze eigenen zichzelf het recht toe heel kritisch te zijn tegenover de rest van de maatschappij, maar zijn onmiddellijk beledigd als ze zelf eens kritiek krijgen. Ze mogen mijn opiniestukken trouwens ook afkraken in hun eigen medium, maar dat doen ze niet want dan moeten ze verwijzen naar *DeWereldMorgen*. Het laatste wat ze wel willen is dat er weer zoveel mensen onze site eens gaan bekijken.”

U zegt dat u geëngageerd bent maar niet politiek gebonden.

“Ik ben al negen jaar partijloos nu, sinds lang voor ik wist dat ik dit zou gaan doen. Maar ik kijk inderdaad op naar politiek geëngageerde journalisten. De Australiër John Pilger en de Amerikaan Glenn Greenwald zijn mijn grote voorbeelden. Journalistiek móet geëngageerd zijn, maar dat engagement moet wel duidelijk zijn voor de lezer, kijker en luisteraar. Informatie is sowieso al opiniërend door de selectie van de onderwerpen en de manier waarop je ze brengt. Als je zegt dat Hamas een raket heeft afgevuurd en daarbij voor het eerst in acht maanden het bestand heeft verbroken, en je illustreert dat met beelden van een projectiel dat ergens in een wei ligt, dan heb je dat feitje wel objectief weergegeven. Maar als je er dan niet bij vertelt dat het bestand intussen wel 84 keer is geschonden door Israël, dan ben je journalistiek niet goed bezig. Zoiets moet je in de grote context plaatsen.”

Is de Vlaamse journalist nog de luis in de pels van wie die rechtsstaat bedreigt?

“Journalisten die politici bestoken met vervelende vragen, denken dat vaak. Maar vervelend betekent niet per sé relevant. Ik noem dat ‘onderbreekjournalistiek’. Die journalisten denken dat ze de publieke opinie *zijn*, in plaats van die te informeren. Je moet mensen laten uitspreken, zelfs al ben je het niet eens met wat ze vertellen. Laat je publiek oordelen wat het daarvan vindt. Maar hier voelen journalisten zich pas goed als ze de redenering van een politicus vier keer onderbreken en hem verplichten over iets anders te beginnen. Zo krijgt men nauwelijks nog de kans om te uit te leggen waar men voor staat. En ik spreek uit ervaring. Ergerlijk is ook het inschakelen van die correspondent ter plaatse die minuten lang vertelt dat hij nog niks te vertellen heeft. Allé zeg (*windt zich op*), dat is toch lachen met de mensen? Dat wordt dan allemaal gerechtvaardigd met het argument dat de anderen het ook zo doen. Wat is dat nu voor een redenering? Als de websites van de VRT, *De Standaard* en *De Morgen* er bijna identiek uitzien en met dezelfde hoofdpunten uitpakken, dat zit je toch met een probleem? Het is toch niet zo dat er in de wereld zo weinig gebeurt dat alleen die punten relevant zijn? *DeWereldMorgen* zondigt bewust tegen al die wetten van de commerciële media. Wij brengen juist dingen die je niet bij ‘de anderen’ vindt.”

Hoe schat u invloed van de Vlaamse journalisten in?

“Ik denk dat sommige journalisten, en vooral *editorialisten* dan, hun invloed schromelijk overschatten. In de tijd van de verzuilde kranten waren columnisten belangrijk, ook al omdat je wist waar ze voor stonden. Maar vandaag laten ook nieuwsjournalisten gekleurd nieuws doorgaan voor objectieve informatie. Vandaag beslissen media om een correspondent naar Egypte te sturen, maar vijf jaar geleden werd niemand naar Oezbekistan gestuurd, toen daar nochtans ruim 12.000 mensen werden afgemaakt tijdens een opstand die een week heeft geduurd. Wat blijkt: Oezbekistan was toen net met België aan het onderhandelen over gascontracten. Daar klopt toch iets niet?”

Ziet u geen spoken? Is het geen typische mediawet dat ‘ver van mijn bed’ niet goed verkoopt, tenzij het om een vakantieland van de Vlaming gaat?

“Wij brengen *altijd* veel buitenland. En ja, al die media-adviseurs van grote kranten roepen dan dat we niet goed bezig zijn en we meer ditjes en datjes moeten brengen. Wel, wij willen nieuws brengen dat sociaal en maatschappelijk relevant is, ook al wordt dat niet door Jan en alleman gelezen. Alleen onderzoeksjournalistiek is echte journalistiek. Het feit dat men van onderzoeksjournalistiek een apart vakje heeft gemaakt is al fout. De journalist is tenslotte de waakhond van de democratie. Royalty en infotainment mogen er gerust zijn hoor, maar het is géén journalistiek. (*Zucht*) Maar goed, intussen doe ik gewoon mijn ding voor een medium waar ik mij als een vis in het water voel. En voor de rest ben ik heel zen. Een voorttrekkersrol wil ik niet meer spelen, dat zou ook ongepast zijn tegenover de mensen die al vele jaren met journalistiek bezig zijn.”

Beslissing over de klacht van de heer Ignace Van Iseghem tegen *Het Laatste Nieuws* en mevrouw Kirsten Mertes, journaliste

Met een brief van 19 december 2012 dient de heer Ignace Van Iseghem klacht in tegen *Het Laatste Nieuws* en tegen journaliste Kirsten Mertes. Aanleiding is de berichtgeving van *Het Laatste Nieuws* over het overlijden van de zoon van klager in de kranten van 3 en 4 december 2012 en de voorafgaande contacten die journaliste Kirsten Mertes hierover heeft gehad met klager en zijn echtgenote.

Op 7 maart 2013 vindt op voorstel van *Het Laatste Nieuws* een verzoeningsgesprek plaats tussen klager enerzijds en de journaliste en stafmedewerker Geert Van Hecke van *Het Laatste Nieuws* anderzijds in aanwezigheid van de ombudsman van de Raad voor de Journalistiek. Tijdens dit gesprek kan geen minnelijke regeling worden bereikt.

(...)

DE FEITEN

Op 1 december 2012 is de zoon van klager bij een val uit een appartementsgebouw om het leven gekomen in Istanboel, waar hij als Erasmusstudent verbleef. De dagen nadien is dit nieuwsfeit in alle media aan bod geweest. Op maandag 3 december publiceert *Het Laatste Nieuws* een artikel onder de titel 'Mysterie rond dood student', met als ondertitel 'Aangereden of zelfmoord gepleegd?'. Op dinsdag 4 december wordt een artikel uitgebracht met als titel 'Erasmus-student stort twintig meter naar beneden', met als ondertitels 'Vlaamse twintiger in Istanbul niet aangereden' en 'Precieze omstandigheden blijven onduidelijk'. Beide artikels worden (mee) ondertekend door Kirsten Mertes, die op zondag 2 december en maandag 3 december ook telefonisch contact heeft gehad, op zondag met klagers echtgenote en op maandag met klager zelf.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager is niet te spreken over de berichtgeving van *Het Laatste Nieuws* over het overlijden van zijn zoon, noch over het telefonisch contact dat hij op maandag 3 december heeft gehad met journaliste Kirsten Mertes.

Wat de artikelen betreft, vindt klager dat zowel de inhoud als titels en de opmaak ervan nodeloos suggestief zijn, met speculaties over de doodsoorzaak van zijn zoon en expliciete verwijzing naar het feit dat het mogelijk om zelfmoord zou kunnen gaan. Klager had zelf via de school van zijn zoon enkele foto's ter beschikking gesteld van de pers, maar *Het Laatste Nieuws* heeft zich daar niet toe beperkt en heeft in tegenstelling tot de andere kranten foto's van Facebook getoond, alsook *stills* van videobeelden die met een bewakingscamera waren gemaakt en waarop de zoon van klager te zien is. Klager vindt dit een onaanvaardbare inbreuk op de privacy en de menselijke waardigheid van zijn zoon.

Klager tilt ook zwaar aan het telefoongesprek dat journaliste Kirsten Mertes op maandag 3 december met hem heeft gehad. De journaliste deelde hem toen mee dat op Turkse websites beelden te zien waren van de val van zijn zoon en vroeg naar zijn reactie hierop. Klager die hiervan niet op de hoogte was, heeft onmiddellijk de beelden opgezocht via Google en werd er samen met zijn familie mee geconfron-

teerd, wat voor hen een pijnlijke en schokkende ervaring is geweest. Klager heeft daarop de journaliste meegedeeld dat hij zijn zoon niet kon herkennen en heeft haar gevraagd om die beelden niet te gebruiken, maar hij moest vaststellen dat de dag nadien toch twee *stills* ervan gepubliceerd werden in de krant.

Klager is van mening dat de krant in haar berichtgeving onaanvaardbare inbreuken heeft gepleegd op de privacy en de menselijke waardigheid, die niet kunnen verantwoord worden door enig maatschappelijk belang. Hij vindt het overigens merkwaardig dat *Het Laatste Nieuws* tijdens het verzoeningsgesprek van 7 maart 2013 wel mondelinge excuses heeft aangeboden, maar dat hij hiervan niets terugvindt in de schriftelijke repliek van de krant van 29 maart 2013.

Het Laatste Nieuws bevestigt vooreerst dat de excuses nog altijd geldig zijn. De journaliste en de krant zijn zich er ten volle van bewust dat ze door hun handelen ongewild leed hebben veroorzaakt, en ze willen daarom hun medeleven met klager en zijn familie betuigen. Wat de grond van de klacht betreft, zijn ze echter van mening dat hen geen fouten kunnen worden aangewreven.

Journaliste Kirsten Mertes betoogt dat zij op zondag 2 december een eerste telefonisch contact heeft gehad met de echtgenote van klager, naar aanleiding van een interview dat zij aan *Het Nieuwsblad op Zondag* had gegeven. Dit gesprek is goed verlopen en de journaliste kreeg naar eigen zeggen te horen dat ze de informatie van *Het Nieuwsblad* ook mocht gebruiken. In de loop van de dag vernam de journaliste dat het Turkse persagentschap DHA en Turkse media allerlei bijkomende informatie uitbrachten over de overlijdensoorzaak van klagers zoon. Zo werden ook videobeelden verspreid van de fatale val van het slachtoffer. De journaliste ging er op maandag 3 december van uit dat klager hiervan op de hoogte was toen zij klager belde voor een reactie. Het is pas tijdens het telefoongesprek dat zij besefte dat noch de school, noch het Belgische consulaat of de politie hem hadden geïnformeerd over het bestaan van het filmpje. De journaliste is zich er ten volle van bewust dat de confrontatie met de beelden pijnlijk is geweest voor klagers en zijn gezin, maar ze beklemtoont dat zij te goeder trouw heeft gehandeld.

Het Laatste Nieuws wijst er ook op dat de berichtgeving in haar geheel evenwichtig was en correct. In tegenstelling tot de andere kranten die de hypothese van een aanrijding bleven aanhouden, kon de krant dank zij haar bronnen in Turkije een veel juister beeld geven van wat er zich feitelijk had afgespeeld. *Het Laatste Nieuws* ontkent voorts dat de artikelen suggestief zouden zijn en een inbreuk uitmaken op de privacy. De krant heeft zich niet beperkt tot de foto's die klager ter beschikking had gesteld van de pers, maar de beelden die de krant gebruikte waren afkomstig van het Turkse persagentschap en van Turkse websites en vormden een gepaste illustratie van de berichtgeving. Op de beelden die afkomstig waren van een bewakingscamera was het slachtoffer niet herkenbaar, zodat het gebruik ervan kan worden verantwoord.

BESLISSING

Klager voert meerdere bezwaren aan tegen de berichtgeving van *Het Laatste Nieuws* en de handelwijze van de journaliste.

- Klager tilt bijzonder zwaar aan het telefoongesprek van maandag 3 december 2012, toen de journaliste hem op de hoogte heeft gebracht van het bestaan van beelden die door een bewakingscamera waren gemaakt. De Raad voor de Journalistiek begrijpt dat klager en zijn familie zwaar aangeslagen zijn door het zien van deze beelden. Toch volgt de Raad de journaliste waar zij aanvoert dat zij te goeder trouw heeft gehandeld. De journaliste had de dag voordien al een eerste telefonisch contact gehad met de echtgenote van klager, dat goed verlopen was. Zij heeft klager pas opnieuw gebeld toen de beelden reeds meer dan 24 uur via het internet verspreid waren. Ze kon er dan ook van uitgaan dat klager hiervan op de hoogte was gebracht door een van de instanties die klager bijstonden, zoals de school van zijn zoon, het consulaat in Istanboel of de Belgische politie. Dat dit toen nog niet was gebeurd, kan de journaliste niet ten kwade worden geduid. Zij beseft ten volle dat haar boodschap pijnlijk is overgekomen en heeft haar excuses aangeboden voor het leed dat zij ongewild aan klager en zijn familie bezorgd. Een journalistieke fout kan de journaliste echter niet worden verweten.
- Op zich kan klager evenmin worden gevolgd wanneer hij betoogt dat de berichtgeving suggestief zou zijn en neerkomt op een karaktermoord op zijn zoon. Beide artikelen in de krant zijn informatief en evenwichtig, en geven een stand van zaken weer van het onderzoek naar de fatale gebeurtenis waarvan klagers zoon het slachtoffer was.
- De Raad stelt vast dat in het artikel van 3 december 2012 de ondertitel slechts melding maakt van twee mogelijkheden: 'aanrijding of zelfmoord'. Een titel is altijd een erg beknopte weergave van de inhoud van het artikel. Maar de ondertitel 'aanrijding of zelfmoord' sluit de mogelijkheid van een ongelukkige val uit, terwijl dit juist de these

is van de ouders van het slachtoffer. Ze wijzen de zelfmoordhypothese met klem af. De Raad stelt bovendien vast dat de titel niet overeenkomt met de inhoud van het artikel waarin de drie theses, aanrijding, zelfdoding of een ongelukkige val, wel degelijk worden vermeld en de hypothese van de val minstens even veel aandacht krijgt als de andere twee. De Raad voor de Journalistiek stelt vast dat de titel onevenwichtig is en bijgevolg onnodig confronterend overkwam bij de familie.

- Wat het gebruik van foto's van het slachtoffer betreft, kan *Het Laatste Nieuws* niet worden verweten dat ze zich niet beperkt heeft tot foto's die door klager ter beschikking waren gesteld van de pers. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het feit dat (1) de foto's een waardige afbeelding uitmaken van het slachtoffer, en (2) het om foto's gaat van een volwassen man.
- Klager kan wel worden bijgetreden wanneer hij bedingen heeft bij de publicatie in de krant van twee stills van beelden die met een bewakingscamera zijn gemaakt. Het mag dan zo zijn dat klagers zoon niet herkenbaar is op de beelden, toch maakt met name het tweede beeld, waarbij het slachtoffer te zien is terwijl hij op de grond ligt, onmiskenbaar een inbreuk uit op diens menselijke waardigheid terwijl die specifieke still geen relevante informatie toevoegt. (Zie ook: *RvdJ 2011-15 Malfrère-Vandeghinste t/ Het Wekelijks Nieuws*, 8 september 2011). Het gebruik van de still moet ook worden afgezet tegen de uitdrukkelijke vraag van de familie om de videoclip niet te gebruiken. Voor dit onderdeel wordt de klacht dan ook gegrond verklaard.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is gedeeltelijk gegrond, namelijk wat betreft de publicatie van een foutieve titel en van beelden die een inbreuk uitmaken op de menselijke waardigheid van het slachtoffer.

Brussel, 19 september 2013

Orde van Vlaamse Balies (OVb) organiseert eerste persprijs

Op maandag 27 januari 2014 zal de Orde van Vlaamse Balies voor de eerste keer de **OVb-PERSPRIJS** uitreiken voor de beste Belgisch-Nederlandstalige publicatie of programma over recht in het algemeen en rechtbankverslaggeving in het bijzonder. De winnaar krijgt € 7500.

De Orde is gehecht aan de vrijheden, onder andere de persvrijheid, als tegengewicht tegen welke macht dan ook. Advocaten en journalisten hebben bepaalde idealen en streefdoelen gemeen, zoals onafhankelijkheid, de bereidheid om misbruik en schending van rechten aan te klagen, het recht op informatie en bescherming van de fundamentele vrijheden. Het recht op informatie en het vermoeden van onschuld en het respect voor een persoon moeten immers worden verzoend met de mensenrechten. De advocatuur blijft voortdurend bezorgd over de onomkeerbare gevolgen die voortijdige ongecontroleerde of onzorgvuldige publicaties kunnen hebben voor een (rechts)persoon. Ze roept daarom op om hierover in debat te gaan en op die manier mee te helpen om het juiste evenwicht te vinden.

Om dit te ondersteunen reikt de Orde van Vlaamse Balies een persprijs uit die voortaan driejaarlijks zal toegekend worden. Reglement en inschrijvingsformulier vindt u terug op www.advocaat.be > pers, communicatie > persprijs.

De kandidaten die meedingen naar de prijs moeten hun dossier indienen **tegen 1 november 2013**. Het gaat om werken die tussen 30 juni 2010 en 30 juni 2013 werden uitgebracht. Tijdens de nieuwjaarsreceptie van maandag 27 januari 2014 zal de Persprijs worden uitgereikt.

Heeft u nog bijkomende vragen, dan kunt u terecht bij mevrouw Ingrid Speels, stafmedewerker communicatie, ingrid.speels@advocaat.be (02 227 54 77).

Studiedag van het steunpunt Media

Diversiteit en pluriformiteit in de Vlaamse media

Op **vrijdag 18 oktober 2013** houdt het steunpunt Media, een expertisecentrum voor mediaonderzoek van vier Vlaamse universiteiten (UGent, KUL, VUB, UA) in opdracht van de Vlaamse overheid, een **studiedag** over pluriformiteit en diversiteit in de media.

Het doel van het steunpunt Media gaat verder dan het voeren van wetenschappelijk onderzoek naar nieuwsberichtgeving en mediawijsheid in Vlaanderen. Minstens even belangrijk is het creëren van een dialoog met de sector. Daarom zal tijdens dit event de klemtoon niet enkel liggen op de voorstelling van onderzoeksresultaten door de betrokken universiteiten. U krijgt zelf ook de kans om suggesties te formuleren en om deel te nemen aan het debat.

De gastuniversiteit voor deze studiedag is de Universiteit Gent. Onderzoekers van de UGent en de ULB zullen u tijdens de studiedag een eerste blik geven op de resultaten van de laatste grootschalige enquête naar het profiel van Belgische journalisten.

Afsluiten doen we met een slotwoord van de minister van Media Ingrid Lieten.

Programma

13.00	Registratie
13.30	Welkomstwoord
13.35	Tripadvisor voor de media (door Peggy Valcke & Ellen Wauters, ICRI)
14.10	Man of vrouw, jong of oud, blank of gekleurd: wie haalt de Vlaamse krantenjournalist aan en waarom? (door Hanne Vandenberghe, Leen d'Haenens en Baldwin Van Gorp, KUL)
14.45	De Belgische journalist in 2013: een zelfportret (UGent/ULB) referenten: Liesbeth Hermans (Radboud Universiteit, Nijmegen) en Christine Leteinturier (Université Panthéon-Assas, Parijs)
15.35	Publieksdiscussie gemedereerd door Ides Debruyne (directeur Fonds Pascal Decroos en praktijkassistent journalistiek aan de UGent)
16.20	Slotwoord van de minister van Media
16.30-17.30	Drank en hapjes

Locatie

Zebrastraat 32, Gent

Routebeschrijving en parkeergelegenheden: <http://www.zebrastraat.be/contact.html>

Inschrijven

De studiedag is gratis, maar inschrijven is verplicht. Registreren kan tot 9 oktober via <http://studiedagsteunpuntmedia.fikket.com>

Contact

julie.desmedt@uantwerpen.be en s.devuyt@ugent.be

Website en Twitter

www.steunpuntmedia.be

https://twitter.com/steunpunt_Media

Onder embargo

Loontrekkende journalisten verdienen gemiddeld **3.904 euro bruto per maand**. Dat is ruim meer dan het gemiddelde brutoloon van 3.192 euro van alle voltijds werkende Belgen samen. Maar het is een pak minder dan het loon van directeurs van grote ondernemingen, die gemiddeld 8.610 euro bruto per maand verdienen.

Dat leert althans onderzoek van de federale overheidsdienst **Statistics Belgium**. De cijfers slaan op 2011 en houden geen rekening met vakantiegeld of dertiende maand.

Wanneer een journalist **thuis gratis de krant** van het eigen bedrijf ontvangt, valt dat niet onder de noemer 'loon'. En dus moet de werkgever, noch de loontrekkende journalist trouwens, daarop rsz-bijdragen betalen.

Dat heeft het arbeidshof van Antwerpen onlangs beslist op vraag van uitgeverij **Concentra**. De uitspraak had wel wat voeten in de aarde, want de RSZ zag het helemaal anders. Zij aanzag de gratis kranten voor het personeel als een voordeel in natura dat aan het marginale tarief van 48% moest worden belast.

De arbeidsrechtbank van Antwerpen gaf Concentra eerder al gelijk, maar de RSZ ging in hoger beroep. Het nu gevelde arrest van het arbeidshof heeft ontegensprekelijk ook belang voor alle **andere uitgevers** en hun journalisten.

Nog nuttig om weten. Voortaan kunnen alle reizigers die online inchecken bij **Brussels Airlines** gratis digitale kranten van De Persgroep en Rossel raadplegen. Aanvankelijk was die service enkel weggelegd voor reizigers in business class, maar nu dus ook voor die in economy.

Bij het ter perse gaan van dit blad was het nog niet duidelijk, maar het zou toch bijzonder veel verbazing wekken als de rechter in kort geding de verdere verspreiding van het *Jaarboek voetbal 2012-2013* van **Koen Van Wichelen** zou hebben verboden. De inzet is de foto op de cover: een stilaan iconisch beeld van Vincent Kompany en maats die een doelpunt tegen Schotland vierden.

Maar de voetbalbond **KBVB** verzet zich tegen het gebruik van die foto op de cover, omdat het om een auteursrechtelijk beschermd beeld zou gaan. Bovendien zijn er met een andere uitgever, Kannibaal en niet Van Halewyck dus, exclusiviteitsafspraken over de Rode Duivels gemaakt.

(foto Virginie Lefour /Belga)

De VVJ /AVBB steunt Van Halewyck en Van Wichelen, en tekende bij de KBVB protest aan. Aangezien het om een puur **journalistiek werk** gaat, verspreid door een professionele uitgeverij, staat niets de publicatie van dit boek in de weg.

Hoe digitaal kwetsbaar we zijn, wordt met de dag duidelijker. Maar soms hebben we dat ook aan onszelf te wijten. Zo hackte het **VTM Nieuws** in een oogwenk de website van gemeente Zottegem. Amper twee minuten waren er nodig om in te breken in de gemeentelijke computers en de privégegevens van burgers te stelen.

Maar zelf zijn nieuwsmedia ook allesbehalve veilig voor cyberaanvallen. Zo merkte de IT-ploeg van persagentschap **Belga** medio september dat er malware op een van de servers was geplaatst. De aanval leidde tot serieuze complicaties, onder meer met het foto-aanbod. Volgens de eerste aanwijzingen zou de aanval uit China komen.

Wim Willems verlaat de VRT-nieuwsdienst, na tien jaar lang mee aan het hoofd van het televisienieuws te hebben gestaan. Hij wordt manager van het HD-project bij de openbare omroep, en moet er als zodanig voor zorgen dat het gros van de VRT-programma's over drie jaar in hoge definitie uitgezonden wordt.

Carl Voet, die al hoofdredacteur was van de nieuwsprogramma's met een weekritme, neemt *Terzake*, *Reyers Laat* en het jeugdjournaal *Karrewiet* van Wim Willems over. Voor de dagelijkse nieuwsuitzendingen wordt nog naar een opvolger gezocht.

Wat deed die **drone** met camera boven het buitenverblijf van het vorstenpaar Albert en Paola in Namen, voorbij zomer? De minihelicopter bleek toe te behoren aan een fotograaf van SudPresse. Het parket van Dinant onderzoekt de zaak.

Zeg niet langer dat je aan de Erasmushogeschool Brussel voor 'master in de journalistiek' studeert, maar spreek wel van 'master of arts in de journalistiek' aan de VUB. De herschikking van het hoger onderwijs zit hem soms in kleine dingen.

Het Internationaal Consortium van Onderzoeksjournalisten (ICIJ) telt, naast Alain Lallemand van *Le Soir*, nu ook twee Vlaamse journalisten. Het gaat om **Kristof Clerix** van *MO** en **Lars Bové** van *De Tijd*. Het ICIJ omvat wereldwijd om en bij 160 onderzoeksjournalisten. Onlangs nog liet de vereniging zich opmerken met onthullingen over financiële offshore-constructies.

Stavros Van Halewijck (30) is de nieuwe hoofdredacteur van TV OOST, de omroep van de regio Waasland, Dendermonde, Aalst en Geraardsbergen. Hij studeerde journalistiek aan de Plantijn Hogeschool in Antwerpen en begon in 2005 te werken voor het toenmalige Kanaal 3.

Het Eurovision Creative Forum, dat alle Europese openbare omroepen bundelt, heeft de Eén-reeks *Ten oorlog* uitverkoren als beste nieuwe tv-programma van het afgelopen jaar. Het programma is gemaakt door het jonge productiehuis **De Chinezen**. In de reeks trekken Arnout Hauben, Jonas Van Thielen en Mikhael Cops langs de Europese frontlijn van de Eerste Wereldoorlog op zoek naar verhalen.

Ten oorlog zorgde op Eén overigens ook voor een kijkcijferhit met regelmatig meer dan 1 miljoen kijkers. "Dit is dan ook een bewijs dat ook programma's met inhoud een breed publiek kunnen aanspreken", aldus programmamaker Arnout Hauben.

De Persgroep moet zowel **Jelle Van Riet** als fotografe Elisabeth Broekaert € 25.000 betalen voor de publicatie van een naaktfoto van Van Riet in *Het Laatste Nieuws* en *Dag Allemaal*. De foto werd aanvankelijk getoond in een aflevering van de tv-quiz *De Slimste Mens*, maar daar werden excuses aangeboden.

De Persgroep krijgt nu een rekening gepresenteerd voor schending van het auteursrecht, van het recht op afbeelding en van de privacy – ook van Jelle Van Riets man Helmut Lotti trouwens. *Knack* wist de veroordeling, die al van 11 mei 2012 dateert, alsnog op te diepen.

Opleiding en navorming voor zelfstandige journalisten 2013 georganiseerd door Mediacademie i.s.m. VVJ

- Locatie:** VVJ – Zennestraat 21 – 1000 Brussel
- Inschrijvingen:** Via de VVJ op info@journalist.be. Deelname is kosteloos.
- Doelgroep:** Alle journalisten die freelancen – het weze in hoofdberoep, het weze in bijberoep, het weze occasioneel – voor een Vlaamse kranten- of magazine-uitgever¹.
- Meer informatie:** www.mediacademie.be – info@mediacademie.be – (T) 02 558 97 64

Zowel startende als gevorderde freelancejournalisten kunnen dit najaar aanspraak maken op aangepaste (na)vorming via Mediacademie, het opleidingsproject van de Vlaamse geschreven-persuitgevers gesteund door de minister van Media.

Deze opleidingscyclus wordt georganiseerd in samenwerking met de VVJ.

1. Basisvorming voor startende freelancejournalisten

Datum & uur: Dagseminarie op zaterdag 5 oktober 2013, 10u - 16u

- **Intro: Starten als freelance journalist**
Wat typeert een freelance journalist? Ben ik geschikt als freelance journalist? Met hoeveel zijn ze? Hoe zit de markt ineen? Waar werken freelancers? Welke contracten zijn er? Hoe worden freelancers betaald? Wat is een goede prestatie? Hoe zit dat met een erkenning als beroepsjournalist? En wat met freelancen in bijberoep?
Inleider: Pol Deltour, nationaal secretaris VVJ
- **'Ondernemen' voor beginnende freelancers**
Ben ik geschikt als zelfstandige ondernemer? Welke basisverplichtingen heeft een freelance journalist? Quid ondernemingsnummer? Quid sociaal statuut? Quid btw? Quid inkomensbelasting? Financiële planning en rekening. Hoe voer ik mijn boekhouding? Hoe kies ik een boekhouder? Slim investeren. Faciliteiten voor startende zelfstandigen.
Inleiders: Veerle Boon, startersadviseur Unizo en Ivan Declercq, adviseur VVJ
- **De visie van de uitgever-opdrachtgever**
Wat verwachten uitgevers van freelance journalisten? Waar is er werk voor freelance journalisten? Hoe vergoeden ze freelance journalisten? Wat is een goede prestatie?
Inleider: Werner Smeuninx, redactiemanager Concentra

2. Thematische vormingsavonden voor gevorderden (+ starters)

A. Auteursrechten

Datum & uur: Donderdag 17 oktober 2013, 19u - 22u

Morele auteursrechten: wie kan beschikken over een bijdrage? Aansprakelijkheid ingeval van gezamenlijk werk. Vermogensrechten: onderscheid primaire en secundaire rechten. Overdracht. De vergoedingen.

Inleiders: Anne-Lize Vancaenem, directeur JAM; Pol Deltour, nationaal secretaris VVJ; Fabienne Brison, professor VUB en advocaat

B. Fiscaliteit

Datum & uur: Donderdag 24 oktober 2013, 19u - 22u

BTW: statuut of niet? Wat te doen? Inkomensbelasting: capita selecta. Hoe optimaliseer ik mijn beroepskostenaftrek? Vergoeding in auteursrechten: fiscale stand van zaken.

Inleiders: Walter Vandenbrande, belastingconsulent; Ivan Declercq, VVJ-adviseur; Brent Springael, fiscaal expert

C. Eenpersoonszaak of vennootschap?

Datum & uur: Donderdag 7 november 2013, 19u - 22u

Voordelen van het kleine-zelfstandigestatuut. Waarom een vennootschap? Soorten vennootschap. Fiscale en sociaalrechtelijke gevolgen. Wat en hoe kiezen?

Inleiders: Ivan Declercq, VVJ-adviseur; Kristof Willekens, jurist-fiscalist studiedienst Unizo

D. Stress- en timemanagement

Datum & uur: Donderdag 14 november 2013, 19u - 22u

Hoe organiseer ik mijn werk? Naar een goede work/life-balance. Slim ontspannen en ontstressen.

Inleider: Erna Claes, dr. in de psychologie, senior trainer, adviseur Fenrir Consult

¹ Het gaat om de uitgevers die aangesloten zijn bij de uitgeversfederaties Vlaamse Nieuwsmedia, The Ppress, UPP en VUKPP.